

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmertetlen levelek csak ismert kezekről fogadtnak el.

Záratok nem adának vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

Hivatalos hirdetések: Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Sátoralja-Ujhely febr. 4.

A legközelebbi napokban egy csinosan kiállított füzetkével — ha úgy tetszik röpirattal — lepettünk meg, a szerző: gróf Andrassy Géza szíveségéből. — Ugy látszik — ez csakis az ösmerősök közti kiosztás végett nyomtatott, mert ára nincs megjegyezve. Címe: „Az otthont mentesítő törvények” (Homestead exemptions laws.)

Erdeklődéssel és sietve olvastuk át, óhajtván azt a lapok olvasóival is megismertetni és nem hallgathatjuk el örömlünket, a melyben a füzetke tanulmányozása részestett, látván abból, hogy szerzője — a fiatal gróf — nem csupán szórakozás végett látogatta meg az új világot, de figyelmét komoly dolgokra irányza s észrevételeivel használni óhajt hazájának, polgártársainak és pedig közvetlenül legalább azon osztályoknak, a melyektől maga a nagy birtoku, gazdag grófi család tagja távol áll.

A szerző — mint maga mondja — figyelmessé lett Amerikában a földműves osztály jólétére. Okait kutatván, rá jött, hogy ennek alapját leginkább, sőt szinte kizárólag azon törvény képezi, (a mely az Egyesült államok majd mindegyikében megvan) miszerint a földműves „otthon”-ja (beltele) bizonyos külbirtokkal együtt, a mely az egyes államokban különböző terjedékben van meghatározva, egyrésztől kisebb tagokra már fel nem osztható: másrésztől adóssággal nem terhelhető, tehát a hitelező javára végrehajtás alá nem vonható; mert az amerikai törvények szerint „senkit adóssága miatt tönkre tenni nem szabad, de nem is lehet.”

A gróf óhaját fejezi ki, hogy nálunk is alkottassék ehhez hasonló törvény, a mely szerint egy bizonyos terjedékű földbirtok, — mint „minimum” — se felosztható, se megterhelhető és végrehajtás alá vonható

ne legyen; a mi az elszegényedésnek, az elizakosodásnak és a kivándorlásnak hatatos ellenszeréül szolgálja.

Teljes szívünkkel csatlakozunk óhajához és kívánjuk, hogy nem sokára mint képviselő terjeszthesse elő ez iránti törvényjavaslatát.

Ez összhangzásba hozható abbéli törvényünkkel, miszerint az iparosnak mestersége folytatására szükséges eszközei végrehajtás alá nem vonhatók s ha Amerikában a földművelést lehet épen úgy „professzionak” tekinteni, mint a kézművességet, a melyhez azonban nem csupán eke, borona és ígás marha, de föld is szükséges; miért ne lehetne nálunk is? Ha minden lépten-nyomon emlegetjük Angolország intézményeit, de azért csak Német- és Franciaországot utanozzuk: miért ne tanulhatnánk valamit egyszer a világ legegyszerűbb és legrövidebb országától, az észak-amerikai államoktól?

Hogy azonban ne csak a jövő nemzedék s illetőleg az eddig még tehermentesen álló földművesek érdeke legyen megóva, javaslatba hozza a szerző egy „teher-törlesztési magyar bank” létesítését is, a mely a már megterhelt (de természetesen még nem tulterhelt) birtokok terheit átvállalná s a melynél egyrésztől a hitelezők kamataik mindenkor pontos kifizetése, másrésztől a tőkének, bár nem rögtöni, de biztos megtérülése, másrésztől az adós birtokos birtokának megmentése iránt biztosságot találának.

Azon kérdésére a grófnak, valljon „hasonló határozmányoknak a közép-nemesség ótalmára, a középbirtokokat illetőleg leendő behozatala nem találtatnék-e czélszerűnek?” és „valljon ily birtokokat illetőleg a kényszerárverések és a jelzálogos kölcsönökkel való megterhelések nem lennének-e hasonló módon megszorítandók s e birtokok nem lennének-e hasonló eljárás mellett tehermen-

tesítendő?” részünkről határozottan igen-nel felelnénk.

A könyv különben ezen főszmán kívül egyéb érdekes és tanulságos dolgokat is tartalmaz.

Ösmerteti az amerikai államok egyszerű és olcsó közigazgatási szervezetét. Ezt ugyan mi el nem érhetjük, mert „mi már ott voltunk.” . . . Pedig visszamenni még a jóra is szinte lehetetlen.

Ott dívik az igazi önkormányzat és — mint a szerző megjegyzi — „a nép ott kitűnően képesítve van a politikai önkormányzat terheinek elviselésére.”

„Az önkormányzat egyik sarkalatos alapelve — mondja tovább — a hivataloknak választás útján betöltése.” Az idő, melyre a tisztviselők választatnak, különböző; így például Michigan államban az állam feje a kormányzó 2 évre, a legfőbb ítélőszéki bírák (judge of the supreme court) 6 évre választatnak.

„Egyáltalán — mondja a szerző — sok olyan intézmény tartotta itt fenn magát s nyert szentesített létjogot, melyet nálunk elavultnak tekintenek és mint olyat elvetettek, de a melyek bennünket, magyarokat felettébb érdekelnek; mert nagyban emlékeztetnek az egykori vármegyei, önkormányzati rendszerre.”

A kis füzet végre függelékekben közli Vermont állam legrégebbi homestead-törvényét, a nagy földművelő államok hason irányu törvényeit, egy e tárgy emlékiratot és az észak-amerikai összes államok homestead-törvényeiről szóló kimutatást, a melyek mint nem a gróf saját művei észrevételeim tárgyát nem képezvén, ezeket azon óhajjal fejezem be, hogy a szerző figyelmét és munkásságát a közügyektől ezentul se vonja meg.

Matolai Etele.

TÁRCZA.

A jégről.

Ha valaki az ujhelyi társadalmi élet mozzanatait, az azokat visszatükröző helyi lapból ismeri, bizonyára azt gondolja, hogy elmaradtunk, hogy sem jegünk, sem korcsolya-egyletünk nincs, noha van egyik is s van másik is, csak a „Zemplén” hasábjain nincs, csak a „Zemplén” újdondásza felekezett meg rólunk.*

Pedig hát a jég most a salon; a hol találkoznak a mamák s ahol rendez vout-t adnak egymásnak a fiatalok, alig várva, hogy kéz a kézbe, kar a karba fonva, tova sikoljanak s elmondják egymásnak, hogy a tegnaptól elmúlt örökévalóságunk látszó 24 óra alatt, hányszor gondoltak egymásra, hogy egy forró kézszerítésbe öntsék azt, mit szívük érez, s mit szájuk elmondani képtelen, s hogy — de pardon! nem akarok indiskrétné lenni, elég ha elmondom, hogy sokat,

* Hogy korcsolyáznak, azt tudta és tudja is a „Zemplén”, de arról, hogy e kellemes szórakozásban az egyleti élet tevékenysége nyilvánul, idáig csak homályos sejtélmé volt. Más organikus társulatok fölkeresik lapunkat s beléletük mozgalmairól legalább futólagos áttekintést nyújtanak. Az ujhelyi korcsolya-egylet erről pedig idáig megfeledkezett s így nem is jöhetett azon számba, a hol az egyleti élet tevékenységeit értékeljük. Szerk.

nagyon sokat beszélnek, hogy mit? — elképzelheti az, kinek valaha a jegen olvadni kezdett a jég szívéből, a ki pedig elnem képzei, az kössön korcsolyát.

De mit is fecsegek! Szinte látom a mamák, s apák ijedt arcát ezek olvasására, kik különben sem eléggé menttek az előítéletől. S ha kedves leányaik nem tudnának oly kedvesen kérni s ha le nem csókolnák ajkukról a rideg »nem»-et, bizony otthon kellene a jég helyet maradniok s az unalmas horgolást vagy kötést venni piczi kezeikbe.

Emlékszem reá, mily általános volt a megbotránkozás, midőn először olvastuk, hogy már nők is kezdenek korcsolyázni, s pedig a férfiakal együtt s mi több — szemérmes olvasó hunyj szemet — még el is esnek, s ma már a Szajna s a Spreen ép úgy mint a Duna partjain egész megszokottá lett e kellemes sport, úgy, hogy alig van kis város, melyben korcsolya-egylet, s az egyletnek nőtagjai ne lennének. Persze a tánczterem poros s fojtó legében egész éjet tölteni, s a zene érzékekre ható hangja mellett összelelkezve, keblüket egymáshoz szoritva végig forogni s esetleg még táncz közben el is esni, ez nem botránkoztató ez természetes, sőt szükséges a leány jövőjére. Pedig mennyivel olcsóbb s mennyivel kellemesebb a jég. A bálon minden mesterkelt; az, a szemek tüze, mely hódítani vágy, s mely a meghódoltakban gyönyörködik, az, a természet

melyet a szabó ügyes kezei teremtenek s a rózsák, melyeket díszítésül használnak föl. Mennyivel szebb a jég természetessége, mennyivel szebbek a rózsák, melyeket a szél csókol az arcokra, s az örömtől sugárzó szem, egy-egy sikerült lépés egy-egy ujonnan tanult figura felett!

Mily ferde is a nevelés! Szegény fiatalság! S még van, aki azt mondja: »boldog fiatal-kor!» Mily boldogsága van a kalitkába zárt madárnak? Pedig olyanok vagytok legtöbbször mint az elzárt madár. Ha az iskolapadján elültetek 6—7 órát, s kis szórakozásra, friss légre szomjaztok hazajövet ott vár már a zongora-mester, s kérelhetlenül számítja »egy kettő, egy-kettő, hááárom», s ha ez eltávozott, tessék tanulni a »le père la mère»-t; aztán rajzolni, himezni s ki tudja még mit, a melyek után alig van 10 percz idő, hogy schawlokba burkolózva szabad leget szivhassatok. Mert jön az instruktor úr, s a holnap lecke vár. Hja! mert a mai században ezt mindenkinek kell tudni, akár van hozzá hajlama akár nincs, pedig czélszerűen beosztva a szellem s a testre is jutna elég idő, és alkalom főképp ha beismernénk azon csalhatlan igazságot: hogy ép szellem, csak ép testben lakhatik. Nem csoda, ha ily nevelés mellett az orvosbácsi majdnem oly gyakori vendége a háznak mint a mester urak. Mennyi patika, s mennyi fürdőzési költséget lehetne pedig így megkímélni! Azt hiszem, hogy egy ép egészséges gyermek fölér egy oly sápadt arczuval, ki két

A hol a pénznek nincs látatja.

Régen a Danaidák hordója volt olyan, a melykbe hiába töltögték felülről a vizet, soha meg nem telt; mert alulról — a lyukas fenéken — mindig kifolyt. Az eredménytelen igyekezetnek szép jelképezése ez.

Némelyik ember hiába küzd, hiába próbál: nincs előmenetele. Községek is vannak úgy, hogy hasztalan van kedvező helyzetök, kiváló alkalmak: nem boldogulnak.

Sárospatak városa épen ilyen; épen hasonlít a Danaidák hordójához és a haszontalanul küzdő emberhez.

Tegyünk egy kis számítást: Van itt két nagy tanintézet. Működik összesen valami 40 tanár. Ezeknek a fizetése, egymásra 1000 frttal véve, 40.000 frt

A szolgazemélyzet fizetése a két intézetnél rámegegy 1.500 frt

A főiskolai, képezdei s más iskolabeli tanulók száma tesz 1000-ret. Ezek, egymásra véve, belekerülnek egyenként 100 frtba, összesen 100.000 frt

A főiskolai legátusok behoznak a három sátoros ünnep alkalmával legkevesebb 10.000 frtot

A sublegatusok (mendicans-ok) 4.000 frtot

Van aztán egy csomó városi, hercegi és iskolai hivatalnok; ezek is huznak fizetést vagy 10.000 frtot

Nem számítva már most azt a forgalmat a mit a vizsgák, ünnepélyek, multságok, nyomda, fa, bor és gabnaszállítás előidéz, a fentebb jelzett számokból is az tűnik ki, hogy ebben a kis városban évenként csak így is valami 166.000 frt

forog meg. Minden más városban nagyon meglátzanék az ilyen, csak Patak nem érez erre semmit. Marad a régi falusias kis fészkek. Épületei, utcái, nyilvános helyei slendriánok, piszkosak. Mintha átok nyomná a muzsák ősi tanyája körül épült községet,

Igazán átok! Adósságok és elemi csapások átka. Két nagy molochnak áldoz ez a város: a bécsi banknak és az alsó határnak. Mindenik a Danaidák hordója mely, hiába töltögtetik, csak nem akar megtelni.

1835-ben megváltotta magát Sárospatak földesurától 300 ezer frtért. Erre felvett a »Bécsi Földhitel Intézet«-től három s később még egy százezer forintot. Így okozkodtak az akkori emberek; van a városnak évenként (legkevesebbet számítva) 30 ezer frt jövedelme. Ez 20 év alatt letörleszti a kölcsönt és járulékait.

De hát a dolog másként ütött ki. Az óta letelt 47 esztendő s a pataki embert ma is gyilkolja a bécsi-bank. Hozzá értő egyének úgy számítják hogy a mostani rendes és pontos fizetés mellett is eltart még az az adózás 15—16 évig.

évi tanulás után megtanult egyenes vonalat huzni, s eljátsza talán a »Szűz imáját« is vagy ötven gixerrel.

De bocsánat, hűtlen maradtam e czik címéhez. Jégről akartam beszélni s nevelésre tértem át, de midőn a jég s a test nevelése oly szorosán összefüggnek, mint a czél az eszközzel. Alig van alkalmasabb gymnastika, mely multságos is legyen, s a test hajlékonysága s izmainak megerősítésére jobban hatna, mint a korcsolya.

Daczára ennek, itt még mindig vannak előítéletek, melyek borzalommal gondolnak a korcsolyázásra s hogy számuk nem oly nagy az főképen Láczy László s Csuka Ödön uraknak köszönhető, kik nem sajnálva időt, nem fáradságot, oly vonzóvá tudták tenni a hideg jeget, hogy felmelegszik mindenki, ki egyszer reá lép, s önkénytelen vonzódik oda aki egyszer ott volt. Legyen fáradságuk jutalma az, ha látják, hogy az egylet virágzik, pedig virágzik. Ha valaki a tél s tavasz együttes contrastját akarja látni, s ebben gyönyörködni, jöjjön ki s ott fogja jégre ültetve látni a legszebb virágos kertet, melyet kevés város mutathat föl, gyönyörködhetik a kezdők kedves ügyetlensége s félénk mozdulataiban, ép úgy mint: Farkas Lajosné, Vályi Emma, Szepesiné s még többeknek művészi korcsolyázásában.

Halifax.

Ez — mondom — az egyik baj, ami miatt nem boldogul a mi városkánk.

Más községekre a tagosítás és vizszabályozás boldogságot gyarapodást hozott; Patakot mondhatni tönkre tette. Mióta az alsó-határ felosztott, vége van az igazi marha-tenyésztésnek. A pataki híres csordáknak csak a hirok maradt s a gazdálkodása fősúlyát erre fektetett nép, nem bír az újabb viszonyok közt existálni.

Nagy szorgalommal vetették a gazdák magukat az alsó-határnak (valami 22 ezer ármentesített holdnak) művelésére. Tanyák, gyümölcsösök épültek s mindenfelé a szorgalom gazdag eredményei díszlettek.

1878 telén ránk tört a víz, elborította az egész alsóhatárt; a tanyák leomoltak, a fáskertek elpusztultak, a vetések felett halak ütöttek tanyát. És a víz kisebb-nagyobb kivétellel, ma is rajtunk van. A gazda szorgalma odavész, a jövőben vetett hit megrendül s terjed a proletarizmus.

Az alsó határ nem terem, a szőlőtermést elveszi eső és fagy, az élelmiszerek drágák, az adó sok, a végrehajtók működnek, a társadalom új meg új követelésekkel áll elő: ennyiből áll a pataki polgárok élete. Aki valamit keres, ezeknek a rendezésére fordítja s az, hogy háza táját csinósítsa, hogy városát díszesítse — eszébe sem jut senkinek.

De mégis, eszébe jutott egyszer a városnak az, hogy mégis csak kövezgetni kellene ezeket a »nyakig sáros« utcákat. Hogy ezt tehesse, kivetett minden font husra egy krajczárt. Így lett Sáros Patakon a hus ára olyan mint Budapesten, ebben legalább hasonlítunk Pesthez; most 50 kr. egy kilo hus.

Más, praktikusabb városban úgy tesznek, hogy a kövezet-vámost beveszik azon, aki a kövezetet koptatja. Nálunk beveszik azon, aki húst fogyaszt, tehát leginkább a professorokon, a kiknek ritkaság, hogy egy kijáró marhájok legyen. Jó, türelmes és kész fizető nép ez a főiskolai professor, mert még községi adót is fizet, pedig az államképezdészek azért már évek óta nevetik őket s a városi előjáróság is úgy okoskodik, hogy: »volenti non fit injuria«. Mind ebbe bele nyugodnék az ember, de mikor aztán ennek daczára nincs kövezet, és azt sem tudjuk, hová lesz az a sok hus-krajczár: ez mégis különös és elszomorító.

Ugy látszik, hogy ennek a szép jövedelemnek sincs látatja. Hiába való itt a Darius kincse is, Patak azért marad sáros, rongyos kis város. Ez a hatodfél ezer lakos gázolja itt a pocsolyát, lakja az egészségtelen házakat, türi a mészárosok önkénykedését és talán nem is vár jobb jövőt. Furcsa város volna ez, ha a főiskolát, hercegi kastélyt és tanítóképezdét elgondoljuk belőle; vetekednék Bodrog-Keresztural.

Bizony, bizony: jelent az valamit, hogy Patakon a pénz, nem pénz; hogy jó módu családok egymásután tönkre mennek, hogy derék iparosok kiköltöznek s hogy hiába való az intelligencia vergődése. Gondolom, azt jelenti: nem lakik itt sem a szerencse, sem az általános szorgalom, sem a többségnek jóakarata.

Az általános szorgalom és jóakarata megte remtené a szerencsét; szerencsével be lehetne dugdosni a Danaidák hordójának lyukait és lenne Sárospatakiból virágzó, boldog kis város.

Legyen is!

* * *

Fővárosi levél.

(Irányi és a színházak. — A fekete hajó. — Az átdolgozott felvonás. — Báró Bánffy György mint zeneszerző. — A mágnások. — Apponyi és ama bizonyos olajcsepp. — A nemzeti kaszinó határozata. — Szegegy Petőfi! — »Országos Kaszinó.« Chronique scandaleuse. — A porul járt don Juan.)

Mondja aztán még valaki, hogy Irányi bátyánknak nincs igaza, hogyha minden évben elmond a képviselőházban egy speechet, ama lasciv irány ellen, mely színházainkban — jelesen pedig a népszínházban mind jobban lábra kap.

Hiszen csak a héten történt, hogy a sajtó kénytelen volt unisono föllázadni egy operette ellen, melynek sikamlóságait immár nem is két — hanem nagyon is egy értelműnek deklarálta s követelte hogy azt a közérkölciség nevében le kell venni a repertoírról.

És a hatodik nagyhatalom most is győzött, mert a darabot csakugyan tetemes kihagyásokkal

és átdolgozásokkal volt kénytelen újból színre alkalmazni annak szerzője, aki nem más mint — Rákosi Jenő!

Az ő »Fekete hajó«-ja kapott léket a megbotránkozás szikláján s ugyancsak sok reperálásra szorult, hogy újból a hullámokra bocsájtható legyen. Egy egész új árbocot — akarom mondani egy egész új felvonást kellett beleilleszteni és a kritika menykövítő sultott felvonást kiküszöbölni, hogy a hallgatóságnak ne szöjkék arczába a szemérem pirja s hogy ne kelljen lesütött szemekkel a darabot végig hallgatni.

Rakosinak, az Aesopus szerzőjének és a Szerelem iskolája ideális költőjének ez röviden egymásután a második — hogy úgy mondjuk — hajótörése. Csak pár hét előtt a nemzeti színházban előadott »Idá«-ját sultotta a kritika s most újabban a »Fekete hajó« operettért kellett szenvedni sok kiméletlen megtámadtatást, melyek ellen megpróbálkozott ugyan a saját lapjában védekezni, de hiába, mert azért a kihágásért, hogy a színpadon egy örömházat mutatott be meglehetősen hü vonásokkal, nem lehet neki olyan könnyen a felmentvényt megadni.

Erre csak azon esetben számíthatna a kritika és a közönség részéről ha Muzsájának nem ilyen mostoha, hanem egy édes gyermekével örvendeztetné meg az irodalmat

A fekete hajóhoz báró Bánffy György írta a zenét, ami meg is látszott a zenén ép úgy, mint a színházi közönségen. A zene ugyanis elárulta a műkedvelő dilettánst, kinek sok érzeke van a zenéhez de nincs elég tanulmánya: a közönségen is észre lehetett venni, hogy a zeneszerző — báró, mert a publikum java . . . pardon csak jelentékeny részét mágnások képezték, kik eljöttek, hogy a színpadról lathassák azokat a nudításokat, miket az életből annyira ismernek.

* * *

Mágnásokról lévén szó, már az associatio idearumnál fogva is meg kell emlékeznünk arról a botrányos határozatról, mely a mágnás-kaszinó e heti közgyűlésén hozatott, azokban a termekben ahonnan Széchenyi nagy szelleme immár végkép kiűztek.

A nemzeti kaszinó ugyanis elhatározta, hogy az irodalom és művészet támogatására szánt összegeket megfogja takarítani, a lóversenydíjakat azonban újból 1000 frttal fogja szaporítani.

Milyen satyra!

Ezek az urak, kik ezeket tesznek föl egy blatra, kik tönkre teszik magukat a lóversenyeken, hol örült összegek függnek egy ló lábaitól; kik százasokat herdelnek el a király-utczai »kék macská«-ban: ezek az urak nyomorult száz forintot akarnak megtakarítani az irodalom és művészet körül!

Eltűnt költője a nemzetnek, szegény, szegény Petőfi, ezekre szórhatsz csak igazán azokat a szent haragtól lángoló szavakat, miket a magyar ifjakhoz intéztél.

„ . . . ti az életet meg nem érdemlitek. Egész nagy csillagok voltak őseitek, Es ti? csak parányok! Ne adja a balsors, hogy e szegény haza Bajban reátok szorulna valaha Ti meg nem ónátok!

És nem fogná azt megóvni az az »Országos Kaszinó« sem, mely most van alakuló félben és a magyar geutryt volna hivatva egye-síteni. Ugy azonban ahogy az megindult, nagyon lehet tartani tőle, hogy nem lesz az egyéb mint a nemzeti kaszinónak egy fiokja, egy második országos kiadása.

* * *

A chronique scandaleuse-nak is volt mit föl-jeyeznie a mult héten és pedig igen pikáns esetet, melynek ilyen czímet lehetne adni:

»A porul járt don Juan.«

Hát biz ő kelme istenigazában porul járt! Az az ő kelme pedig nem más, mint egy széles körben ismert fiatal ügyvéd, különösen a szép nem között van kiterjedt klientellája, csak-hogy ezek a kliensek épenséggel nem hoznak neki a konyhára semmit, sőt ellenkezőleg inkább ezek emésztk föl az ő jövedelmét és néha olyan kellemetlen helyzetbe hozzák, hogy a poros akták helyett az ő arczára — mely nagyban hasonlít Sarah Benhardt férjéhez, Dumalaéhoz — raragasztódik a — bélyeg.

Éppen így járt a mult héten is.

Egy hivatalnok elküldte hozzá nejét valamely poros ügyben. A menyecske csinos, tehát nem a prókátor fogadta őt. hanem a don Juan. Az asszony azonban ellen tudott állni az ellen-állhatatlannak és férjéhez apellált.

Pár óra mulva a mitsem sejtő prókátor gyanutlanul hagyta el lakását; alig ért azonban az utcára, midőn egy izmos kéz csattanósan nyomta arczára a — stemplit.

A don Juan rémulve ismert rá a csinos kliens-nő férjére, aki e vitézi tett után az összecsdült tömeg közül két urat kért föl, hogy írásba adják neki, mikép a don Juan szép arczával érintkezésbe tette magát; amit azok készséggel meg is tettek.

A dologból párbaj lett és a Don Juan itt újból pórul járt, mert még hosszú ideig fogja viselni arcán és karján a rettenetes férj rettenetlen kardjának borzasztó emlékét.

Érdekes, hogy ez esetről a lapok, melyek pedig olyan nagyon kapnak az ilyen pikáns hírek, mitsem tudnak.

No de nem is csuda, mikor olyan nagyon igénybe veszik őket amaz elkeseredett párbajok, miket az ország színe előtt vivnak egymással derék honatyáink a sándor-utczai porondon.

Hevesi József.

Különfélék.

(Szemere Miklós) diszkötésü művei általános tetszésben reszesülnek s most már sokan bányák, hogy nem diszpeldányra fizettek elő. A »Zemplén« könyvkötészete kézséggel vállalkozik ugyanily kiállítás teljesítésére s a táblákat az illető műintézetből meghozatja, ha előlegesen biztosítva lesz azok részéről, kik fűzött példányaitak díszesen óhajtják bekötetni. A megrendelés erre nézve bármikor, akár szóval, akár levelezési lapon a »Zemplén« könyvkötészetébe intézendő.

(Diszkorcsoyázás) lesz ma délután a korszolya-farsulat jégpályáján zeneszóval s különböző farsangi látványosságokkal kiszínezve. Ezzel alkalmasint — olvadóban lévén a jég — az ideai saison is, mely a fiatalságnak oly sok kellemes szórakozást nyújtott, befejezést nyer.

(Az önkéntes) tüzoltó-egylet folyó hó 1-én tartott batyubálja kitünően sikerült. A fesztelen jokedv a mint az esti órákban kezdetét vette, meg sem állott kivilágos kiviradtig. A családok valóságos versenyre keltek egymással, mindenik gazdasszony ki akart tenni magáért, de ki is tett valamennyi, az asztalok csak úgy görnyedtek a lukullusi lakoma terhétől. Az egylet javára esett pénzbeli bevétel csekély ugyan, de kárpotlást nyújt ezért azon körülmény, hogy a tüzoltó-egylet ez alkalommal is tapasztalhatta, miszerint az általa rendezett mulatságok mindanyisszor jól szoktak sikerülni.

(A s.-a.-ujhelyi polgári olvasókör) e hó 2-án tartá a Diannában tisztújító közgyűlését, mely alkalommal megválasztottak: Elnökül (szótöbbséggel) Somogyi Bertalan, alelnökül (szótöbbséggel) Behyna Miklós, pénztárnokul (egyhangulag) Bánóczy Kálmán, jegyzőül (egyhangulag) Vályi B., Könyvtárnokul (egyhangulag) Schweiger Aron. Rendes választmányi tagokul: Vágó Gyula, Jelenek Ádám, Lángy Nándor, Csehy Péter, Szigethy Bertalan, Stuller Antal, Bodnár József, Kemény Dezső, Szöllősi Sándor, Némethi Menyhért, Veisz Lajos, Novák János, Nagy József, Réthi Mór, Fuksz István, és dr. Schön Hugó. Pótválasztmányi tagokul: Szentgyörgyi László, Stich Lajos, Csorba András, Gyuró Endre, Armágyi János, Haas Bernát. Esti 7 órakor 80 teritékű társas vacsora volt, mely a legvigabb hangulatban folyt éjfél utánig. A derék olvasókör ez alkalomkor Kossuth Lajos nagy hazánkfiahoz a következő táviratot küldötte: »Kossuth Lajosnak Turin. A sátoralja-ujhelyi polgári olvasókör két évi fennállásának ünnepélye alkalmából üdvözlő 80-ik évfordulója közeledtén felejtetlen legnagyobb hazánfiát Kossuth Lajost. Éljen soká.«

(A s.-a.-ujhelyi) törvényszéki fogházban az újév 360 vizsgálati és elítelt foglyot talált. Olyan tekintélyes numerus, a minő igen régen, vagy tán sohasem fordult elő s a mely az erkölcsi hanyatlásnak s a föld népe nyomasztó anyagi helyzetének körülbelől hü tükre.

(Halálozás.) Folyó hó 2-án temették el Bohus József építész, Ujhely egyik általánosan ismert érdemes polgárát. A család részéről kiadott gyászjelentés következő: Özveg Bohus Józsefné szül. Maurer Paulin saját, valamint József és Kál-

mán fiai, nemkülönbén sógornője: Bohus Ferenczné s ennek fia dr. Bohus Rezső nevében is fájdalom szivvel jelentik szeretett férje, atyjuk, sógora s nagybátyja Bohus József építésznek f. hó február 1-én élete 66-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 2-án d. u. 4 órakor fognak ez itteni rom. kath. sirkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig a plebáni templomban f. hó 3-án d. e. 8 órakor az egek Urának bemutattni. Sátoralja-Ujhely, 1883. febr. 1. Béke és áldás hamvai felett!

(A homonnai) fadaragászati iskolát tegnap az ujonnan alakult bizottság átvette. Az átalakítások oly mérveket öltöttek, hogy a legközelebbi hónapokban az új tanterv életbe fog lépnetetni. Együttal a fai-ipar segélyző egylet alapszabályainak vezéreszméi is megállapítottak és egy műhely fölléltása is elhatározottat.

(Benczi Gyula) nyiregyházi jóhirű népzene-kara, — mint értesülünk — egy lakadalomra ma városunkba érkezik s a »Tüztöltő« címzett étkező helyiségben holnap estve hangversenyt ad.

(Varannoról) írják lapunknak: »A zsidó zugiskolákat f. hó 28-án a szolgabíróság, a közig. bizottság határozata vétele után rögtön bezáratta. Volt e nemből nálunk négy darab, daczára annak, hogy a községi iskolában az izraelitáknak ugy, mint a többi vallásuaknak a hitoktatás rendes heti 2 órában adatik elő, ezeknek a fészkeknek mégis annyi látogatójuk volt, mintha csak ott hirdetnék vallásuk igazi igéit. Persze, hogy a magyarnyelven előadott vallás-erkölcsi tanok sok vakbuzgó fülében nem oly hangzásuak és értékűek, mint a héber talmud misztikus szavai, melyeket amugy isten igazában magoltatnak be a tiszta kiejtés rovására. Ezért hát őszintén örülnie kellene első sorban magoknak az izraelitáknak a köz. bizottság eme határozatán, mi a művelt körökben megis van, mert eltekintve ezen tényezőknél a magyarnyelv tanulására gyakorolt rossz hatásától, valamint az orthodoxismus terjesztésétől, roppant nagy hátrány egészségi szempontból is a holmi szűk szobákban összezsufolt 50—60 gyermek napi 5—6 órai együtt tartása. Nálunk különben a zsidók nagyobb részénél a vallási fanatizmus kedveltebb dolog mint a haladás, mert csak is úgy magyarázható meg, hogy az ez előtti hitközségből most erőnek erejével »orthodox községet csináltak«.

Vasúti menetrend

a magyar éjszakkeleti vasúti vonal sátoralja-ujhelyi indóházánál.

Érvényes 1880. októberhő 15-től.

A vonat	Reggel		Este	
	indul	érkezik	indul	érkezik
	óra perc	óra perc	óra perc	óra perc
Budapest felé	9 31	—	7 32	—
Bubapestről S.-a.-Ujhelybe	—	6 37	—	6 34
Csap felé	7 07	—	7 42	—
Csap felől	—	8 08	—	6 58
S.-a.-Ujhelyből Kassára .	9 06	—	7 18	—
Kassáról S.-a.-Ujhelybe .	—	6 48	—	7 17
Gácsországi felé	6 49	—	—	—
Gácsországi felől	—	9 05	—	—
Petrezselyem vonat Kassára	—	—	—	—
minden szerdán és szombaton	3 24	—	—	—

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
BORÚTH ELEMEÉR.
Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

TK. 3427.

1882. sz.

Árverési hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Berger Henrik tállyai lakos végrehajtónak id. Takács Árki János tállyai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtató részére megítélt 115 frt 76 kr. tőkekövetelésnek s ettől 1879. évi májushó 1-ső napjától járó 8% kamatoknak 79 frt 27 kr. perbeli, 7 frt végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 11 frt 65 krban felmerült költségeknek kielégítése végett a végrehajtási árverés a tállyai 349. sz. tjkvben 819. hr. sz. 160 frtra becsült ház és udvar térre, mely felerészben adós id. Takács János és más felerészben a nem adós tkönyvi tulajdonos társ ifj. Takács Árki János tulajdonul van felvéve, továbbá: az ugyanazon sz. tjkvben 1093. hr. sz. 168 frtra becsült szőlő, 1738. hr. sz. 68 frtra becsült szőlő, 2885. hr. sz. 138 frtra becsült szőlő és a 2758. hr. sz. 190 frtra becsült szőlő, mint a fenebbi tulajdonosok nevéin álló ingatlanokra az 1881. 60. t. cz. 156. §-a értelmében egészen elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1883. évi márcziushó 13-ik napjának d. e. 10 órája Tállya városházához kitézetik. Miről is az érdeklettek azzal értesítettek:

- 1) hogy a megállapított kikiáltási ár a fenti becsár;
- 2) hogy a fent megjelölt ingatlanok ezen csupán egy árverési határnapon, a kikiáltási áron alul is el fognak adatni;
- 3) hogy az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban bánatpénzképen a kiküldött kezéhez letenni;
- 4) vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbírószághoz intézendő kétpéldány és két felzetten szerkesztendő letéti kérvény mellett, a tokaji kir. adó mint letéthivatalnál lefizetni;
- 5) hogy jelen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírószág telekkönyvi hivatalánál, valamint Tállya községe előljárásiágánál megtekinthetők.

Kelt a szerencsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1882. évi decz. 28-án.

Tóth Pápay Soma,
kir. aljársbíró.

TK. 33

1882.

Árverési hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a tállyai népbank végrehajtónak öz. Csuka Andrásné szül. Hohoroszky végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtató részére megítélt 50 frt tőkekövetelésnek s ettől 1882. évi aprilhő 22-ik napjától járó 8% kamatoknak 5 frt 20 kr. perbeli, 3 frt 50 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 65 krban felmerült költségeknek kielégítése végett a végrehajtási árverés a tállyai 378. sz. tjkvben Csuka András és Hohoroszky Katalin tulajdonul felvett 399/a. hr. és 210/b. ó. i. hr. sz. 160 frtra becsült házra az 1881. év 60. t. cz. 156. §-a értelmében, továbbá: ugyanazon sz. tjkvben 2853. hr. sz. 264 frtra becsült szőlőnek Hohoroszky Katalin tulajdonul felvett felerészre és a tállyai 379. sz. tjkvben 599. hr. sz. 160 frtra becsült pinczére az 1881. év 60. t. cz. 156. §-a értelmében ingatlanra elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1883. évi márcziushó 8-ik napjának délelőtti 10 órája Tállya városházához kitézetik.

- Miről is az érdeklettek azzal értesítettek:
- 1) hogy a megállapított kikiáltási ár a fenti becsár;
 - 2) hogy a fent megjelölt ingatlan ezen csupán egy árverési határnapon a kikiáltási áron alul is el fog adatni;
 - 3) hogy árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban bánatpénzképen a kiküldött kezéhez letenni;
 - 4) vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbírószághoz intézendő két példány és két felzetten szerkesztendő letéti kérvény mellett a tokaji kir. adó mint letéthivatalnál lefizetni;
 - 5) hogy jelen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírószág telekkönyvi hivatalánál, valamint Tállya községe előljárásiágánál megtekinthetők.

Kelt a szerencsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1882. évi deczemberhő 19. napján.

Tóth Pápay,
kir. aljársbíró.

H i r d e t m é n y e k.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi takarékpénztárnál elzálogosított zálogtárgyak: arany és ezüst neműek folyó hó 20-ik napjának délutáni 3 órájakor az intézet helyiségében hivatalos közeg jelenlétében el fognak adatni.

S.-a.-Ujhely, 1883. február 3.

Igazgatóság.

Kerestetik

megvétel végett egyjőkarban levő 8 ló erejű c s é p l ő g é p, hozzászükségeltető mázsa, körfürész, fecskendő stb. szerszámokkal.

Ajánlatok a »Zemplén« kiadóhivatalához intézendők.

MEGHIVÁS.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz részvényesei tisztelettel meghívotnak

a folyó év februárhó 4-én délutáni 2 órakor

az intézet helyiségében, Kazinczy utca, gróf Andrássy házában tartandó

X-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

I. Az igazgatóság,

II. A felügyelőség évi jelentése,

III. Az 1882-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

IV. Az alapszabályok változtatása.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1883. januárhó 6-án.

Az igazgatóság.

3—3

TK. 3463.
1882. sz.

Árverési hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbíró mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Pokora Józsefné és társ végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtató részére megítélt 190 frt 8 kr. tőkekövetelésnek s ettől 1881. évi januárhó 1-50 napjától járó 6% kamatoknak 8 frt 40 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 30 krban felmerült költségeknek kielégítése végett a végrehajtási árverés a mádi 296. sz. tjkvben Pokora Józsefné szül. Csapke Zsuzsanna, Pokora Zsuzsanna, Terézia és Katalin tulajdonánál felvett ingatlanokra és pedig: a mádi 296. sz. tjkvben jegyzett 351. hr. és 416. ó. i. sz. ház és udvar részre 168 frt becsértékkel 855. hr. sz. ingatlanságra 186 frt becsértékkel 154. hr. sz. szőlő, 164 frt, 1643. hr. sz. szőlő 266 frtra, 1738. hr. sz. szőlő 470 frtra és az 1652 hr. sz. szőlőre 62 frt becsértékű ingatlanra elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1883. évi márcz. hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája Mád város-háza-hoz kitétetik.

Miről az érdeklettek arról értesítettek:

- 1) hogy a megállapított kikiáltási ár a fenti becár;
- 2) hogy a fent megjelölt ingatlanok ezen csupán egy árverési határnapon a kikiáltási áron alul is elfognak adatni;
- 3) hogy az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban bánatpénzképen a kiküldött kezéhez letenni;
- 4) vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. jbiróságához intézendő két példány és két felzetten szerkesztendő letéti kérvény mellett a tokaji kir. adó mint letéti hivatalnál lefizetni;
- 5) hogy jelen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság telekkönyvi hivatalánál, valamint Mád községe előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a szerencsi kir. jbiróság mint tkönyvi hatóságnál, 1882. évi decemberhó 30-ik napja.

Toth Pápay,
kir. aljbiró.

Aranygyűrűk, Sumatra gyémántokkal s lánczok.

A legszebb ajándék gyanánt ajánlom saját gyártmányú kövtező árukat melyek mind cs. kir. aranyal hitelesen s valódiannak megaranyozva s mely a valódi aranytól nem különböztethető meg:

Egy férfi óraláncz 3 frt 50 kr.
Egy női óraláncz 4 frt — kr.
Egy férfi gomb-garnitúra . . . 1 frt 80 kr.
Egy női gomb-garnitúra . . . 2 frt 20 kr.
Egy garnitúra: 2 meltű, 1 pár legújabb alaku fülönfüggő 3 frt 50 kr.
Egy női bracelett 3 frt — kr.

G y ű r ű k valódi 6-os aranyból sumatra-gyémánttal, mely a valódi gyémánttól nem különböztethető meg, darabja 5, 6, 7, 8, 9, és 10 frt. Gyűrűk rendelésénél az új vastagsága papírszelettel mérendő meg s csatolandó.

Minden megrendelés utánvétellel küldetik. Ha az összeg postautalványon előre beküldetik, az áruk bérmentve küldetnek.

5 évi jótállás.

Schack Gusztáv.

Kivitelű üzlet. Prága, Weinberg. Csehország.
Levelezés magyar, francia, német és cseh nyelven.

6—6

7. sz.
1883.

Árverési hirdetés.

A m. kir. vallásalaphoz tartozó Zemplénmegyei Bazsipusztá (Tisza-Lucz mellett) 1426^{1124/1200} hold kiterjedéssel f. évi október 1-től kezdve 1892. évi szeptember hó 30-ig, tehát 9 évre zárt ajánlatok mellett, bérbé fog adatni.

Az árverés Mislyén a főtiszti irodában f. évi február 19-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni, mely időpontig az 50 kros bélyeggel ellátott s magyar nyelven szerkesztett zárt ajánlatok ugyanott beaadandók, — a zárt ajánlatokhoz hozzá kell csatolni 1430 frtot, mint bérovadékot azon kijelentéssel, hogy a bérleti feltételek ajánlattevő előtt ismeretesek s azokat elfogadja. — Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtatnak.

A bérleti feltételek a mislyei ker. főtiszti és a sajládi kasznári irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverésben részt nem vehetnek: kiskorúak, bünyenyítő eljárás alatt állók és olyanok, kik bérleti vagy vállalkozói viszonyból az uradalommal perben állanak, valamint ezek megbizottjai.

Mislye, 1883. január 3-án.

4—6

kir. közalap. ker. főtisztség.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhelyben, jelenleg a „Miskolci Hitelintézet“ tulajdonát kepező, ez előtt Rácz Bertalan-féle emeletes házban, a jelenleg gyógytári helyiségül használt bolt, a mellette lévő szoba, laboratorium és kamarával, továbbá az emeleten 4 szoba, konyha, kamara s a lakrészt feletti padból álló lakás, az udvarban lévő pinczével, fatartóval és sertés-óllal együtt 1883. évi április 24-ik napjától három évre bérbé kiadó. Értekezhetni felőle a „Miskolci Hitelintézet“ igazgatóságával Miskolczon.

3—3

Diszklevél Székesfehérvár 1879 Diszklevél Triest 1882

NEUSCHLOSZ ÖDÖN és MARCEL
ezelőtt Neuschlosz J. fiai

gőzfűrés, faáru- és parkétgyára
Budapest, Ujpesti rakpart 10

ajánlja nagy választékú parkétjait, folyton nagy készlete van száraz és hibátlan tölgy- és fenyőfa amerikai padlózatból.

Parkétrakást vidéken jutányosan eszközölt. Kivánatra mintarajzokat s árjegyzékeket legnagyobb készséggel bérmentesen küld.

Három évi garantiát nyújt.
Elvállal szerszám- és épületfaszállítást, aés és asztalos munkákat igen mérsékelt feltételek mellett.

9—12

Haladasi érem Bécs 1878 Endreherem Szeged 1876 Arany-érem Párizs 1878.